

Утвърждавам
Декан

ВА 203

СЧЕТОВОДСТВО I ЧАСТ (ОСНОВИ НА СЧЕТОВОДСТВОТО)

Приета: Прот. №

Лектор: доц. д-р Гургана Николова

АНОТАЦИЯ

Дисциплината разглежда принципните положения на счетоводството, неговата същност и характерни особености, като информационна и контролна система, функция и подсистема на системата за управление на предприятието. Акцентира се върху предмета, обекта и метода на счетоводството, на тяхната роля и значение, на методики и процедурни техники за получаване и ползване на счетоводни данни и отчетни показатели, необходими на управлението на предприятието.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ИЗХОДНИ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ

Основните цели на дисциплината са студентите да:

- разберат същността на счетоводството като информационна и контролна система;
- получат знания и умения по основните въпроси на организацията и методологията на счетоводството в предприятията със стопанска дейност;
- разберат принципите на счетоводното отчитане на конкретните обекти на счетоводството, в съответствие със Закона за счетоводството, приложимите Счетоводни стандарти, Примерния национален сметкоплан и Албума на счетоводните документи;
- разширят кръга от познанията си за обективно протичащите процеси в предприятието.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината има определени методологически входни и изходни връзки с други учебни дисциплини: Макроикономика, Микроикономика, Счетоводство II част (Счетоводство на предприятието), Финансово счетоводство, Банково счетоводство, Бюджетно счетоводство, Анализ на финансовите отчети, Програмни продукти в счетоводството, Спецкурс по счетоводство, Статистика и др.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредит и	редовно и дистанционно обучение				задочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Финанси	Задължителна	6	30		30	60	30			30
Счетоводство и контрол	Задължителна	6	30		30	60	30			30
Маркетинг	Задължителна	6	30		30	60	30			30
Бизнес администрация	Задължителна	6	30		30	60	30			30

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОТЧЕТНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ И НЕЙНОТО МЯСТО В СИСТЕМАТА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО. Същност на управлението на предприятието като информационен процес и като система. Същност, място и значение на отчетната икономическа информация в системата на управление на предприятието. Видове отчетна икономическа информация.

Тема 2. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СЧЕТОВОДСТВОТО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО. Възникване и развитие на счетоводството. Същност функции и задачи на счетоводството. Измерители, използвани от счетоводството. Изисквания, предявявани към счетоводството. Предприятието - основно звено за осъществяване на счетоводството. Категории и групи предприятия по смисъла на Закона за счетоводството. Нормативна уредба на счетоводството. Закон за счетоводството, приложими Счетоводни стандарти, счетоводна политика. Принципи, изисквания.

Тема 3. ПРЕДМЕТ И ОБЕКТ НА СЧЕТОВОДСТВОТО. Обща характеристика на предмета и обекта на счетоводството. Основни обекти на счетоводството на предприятието. Класификация на активите на предприятието от гледна точка на икономическия им характер. Класификация на капиталите от гледна точка на произхода и принадлежността на активите. Класификация на стопанските операции и на стопанските процеси като обект на отчитането. Класификация на правните взаимоотношения от стопански характер (условните вземания и условните задължения) като обект на отчитането. Разходите и приходите като обект на счетоводството.

Тема 4. МЕТОД НА СЧЕТОВОДСТВОТО. Същност и елементи на метода на счетоводството. Критерии за определяне на елементите (способите) на счетоводния метод.

Тема 5. БАЛАНСОВО ОБОБЩАВАНЕ. Същност на балансовото обобщаване като елемент на счетоводния метод. Счетоводният баланс като техническо средство за осъществяване на балансовото обобщаване: понятие, форми и строеж. Оценка на балансовите пера (статии). Видове счетоводни баланси. Изменения в съдържанието на счетоводния баланс, вследствие на четирите типа стопански операции.

Тема 6. СЧЕТОВОДНИ СМЕТКИ И ДВОЙНО ЗАПИСВАНЕ НА СТОПАНСКИТЕ ОПЕРАЦИИ ПО СМЕТКИТЕ. Същност на счетоводните сметки като елемент (способ) на

счетоводния метод. Предназначение и строеж на счетоводните сметки. Модели счетоводни сметки. Взаимовръзка на счетоводните сметки със счетоводния баланс. Двойното записване на стопанските операции по счетоводните сметки като елемент (способ) на счетоводния метод. Счетоводни статии. Същност и видове. Синтетично и аналитично счетоводно отчитане и анализ на информацията по тях. Класификация на счетоводните сметки. Сметкоплан. Същност. Принципи на съставяне на индивидуален сметкоплан.

Тема 7. ОЦЕНКА И КАЛКУЛАЦИЯ. Същност на оценката като елемент на счетоводния метод. Изисквания за текуща и периодична оценка на активите и пасивите. Същност на калкулацията като елемент на счетоводния метод. Обекти на калкулирането. Видове калкулации.

Тема 8. ДОКУМЕНТИРАНЕ И ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ. Същност на документирането като елемент на счетоводния метод. Счетоводните документи като техническо средство за осъществяване на способа документация. Класификация на счетоводните документи. Изисквания към съдържанието и оформянето на счетоводните документи. Документооборот. Същност на инвентаризацията като елемент на счетоводния метод. Видове инвентаризации. Ред за провеждане на инвентаризациите. Разкриване на резултатите от инвентаризацията. Анализ и счетоводно отразяване.

Тема 9. СЧЕТОВОДНИ РЕГИСТРИ. ТЕХНИКА НА СЧЕТОВОДНИТЕ ЗАПИСВАНИЯ. ФОРМА НА СЧЕТОВОДСТВОТО. Понятие за счетоводни регистри. Класификация и ред на записване в тях. Текущо хронологично отчитане на стопанските операции. Текущи счетоводни записвания в системата на счетоводните сметки - синтетични и аналитични. Поправка на допуснати при текущото счетоводно отчитане, грешни счетоводни записвания. Общи понятия за формата на счетоводството.

Тема 10. ПЕРИОДИЧНО ОБОБЩАВАНЕ НА ДАННИТЕ ОТ ТЕКУЩОТО СЧЕТОВОДСТВО. Същност и предназначение на периодичното обобщаване (сводиране) на данните от текущото счетоводно отчитане. Оборотни ведомости. Същност и предназначение. Видове. Изготвяне на оборотни ведомости.

Тема 11. ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ. Същност, обхват, съдържание и предназначение на годишния финансов отчет. Изисквания към съставянето на годишния финансов отчет.

Тема 12. ОСНОВИ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЧЕТОВОДСТВОТО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО. Същност и основни аспекти на организацията на счетоводството в предприятието. Изисквания към организацията на счетоводството. Роля на ръководителя и на главния счетоводител (съставителя на ФО) при организацията на счетоводството.

ПЛАНИРАНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ И МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ

Учебната дисциплина се изучава от студенти в: редовна, задочна и дистанционна форма на обучение. За студентите в редовна и в задочна форма на обучение, планираните дейности са: присъствени лекции, присъствени семинарни занятия, мултимедийни презентации по отделни теми, подпомагащо електронно обучение (електронните платформи MOODLE, Teams), проучване на специализирана литература и нормативна уредба, решаване на казуси и задачи, интернет ресурси, попълване на счетоводни документи, консултации и др.

За студентите в дистанционна форма на обучение, се планира подпомагащо електронно обучение в електронните платформи MOODLE, Teams, както и проучване на

специализирана литература и нормативна уредба, решаване на казуси и задачи, интернет ресурси, попълване на счетоводни документи, консултации и др.

МЕТОДИ НА ОЦЕНЯВАНЕ

За студентите в редовна форма на обучение, работата на всеки студент през семестъра се оценява с текуща оценка въз основа на участието му в семинарните занятия и провеждане на текущи контролни работи и/или индивидуално разпределено му задание от титуляра на дисциплината.

За студентите в задочна и в дистанционна форма на обучение, текущата оценка се формира от индивидуални задания за самостоятелна работа, разпределени от титуляра на дисциплината.

Семестриалният изпит е изпитен тест.

Освобождаване от изпит се допуска, за студенти в редовна форма на обучение, ако текущата оценка на студента е Отличен 6,00.

Крайната оценка на студент, явил се на семестриален изпит се формира от резултата от текущата оценка и оценката от семестриалния изпит.

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Янков, В., Г. Николова. Основи на счетоводството. Габрово, 2013.
2. Генов, Г., Г. Тодоров, Ф. Филипова. Теория на счетоводството. Варна, 2009.
3. Свраков, А. и колектив. Счетоводство. С., 2010.
4. Закон за счетоводство.
5. НСС
6. МСС/МСФО, приети за прилагане в ЕС.
7. Примерен Национален сметкоплан.
8. Албум на счетоводните документи.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Белмер. Ф. Обща теория на счетоводството. Варна 1930.
2. Добрев, Д. Систематичен курс по счетоводство, С., 1945.
3. Димитров, М., Р. Симеонова. Теория на счетоводството, 2010.
4. Трифонов, Тр., Теория на счетоводството. С. 1997.
5. Стоянов, Ст., К. Савова. Счетоводство. Основен курс. С., 2010.
6. Пергелов. К. Счетоводството – информационна система на бъдещето, в-к Делова седмица, бр. 24/2001.
7. Николова, Г. Сборник от задачи и тестове, основи на счетоводството. Габрово, 2021.
8. Свраков, А. Размисли за счетоводството в минало и настояще време. С., 2014.
10. Сп. Български счетоводител.
11. Сп. Счетоводна политика.
12. www.brra.bg
13. www.ides.bg; <https://www.ides.bg/e-journal>

Утвърждавам:

Декан:

ВА 203

СЧЕТОВОДСТВО I ЧАСТ (ОСНОВИ НА СЧЕТОВОДСТВОТО)

Приет: Прот. №

Лектор: доц. д-р Гергана Николова

1. Обща характеристика на отчетната икономическа информация и нейното място в управлението на предприятието.

2. Обща характеристика на счетоводството на предприятието. Предприятието основно звено за осъществяване на счетоводството. Кетегории и групи предприятия по смисъла на Закона за счетоводството. Същност, характерни особености и значение на счетоводството. Функции на счетоводството. Измерители, използвани от счетоводството. Изисквания, предявявани към счетоводството. Възникване и развитие на счетоводството. Нормативна уредба на счетоводството. Закон за счетоводството, приложими Счетоводни стандарти. Принципи, изисквания. Счетоводна политика.

3. Предмет и обект на счетоводството. Обща характеристика на предмета и обекта на счетоводството. Основни обекти на счетоводството на предприятието. Класификация на активите на предприятието от гледна точка на икономическия им характер. Класификация на капиталите от гледна точка на произхода и принадлежността на активите. Класификация на стопанските операции и на стопанските процеси като обект на отчитането. Класификация на правните взаимоотношения от стопански характер като обект на отчитането.

4. Метод на счетоводството. Същност и елементи на метода на счетоводството. Критерии за определяне на елементите (способите) на счетоводния метод.

5. Балансово обобщаване. Същност на балансовото обобщаване като елемент на счетоводния метод. Счетоводният баланс като техническо средство за осъществяване на балансовото обобщаване: понятие, форми и строеж. Оценка на балансовите пера (статии). Видове счетоводни баланси. Изменения в съдържанието на счетоводния баланс, вследствие на четирите типа стопански операции.

6. Счетоводни сметки. Същност на счетоводните сметки като елемент (способ) на счетоводния метод. Предназначение и строеж на счетоводните сметки. Форми на счетоводните сметки. Взаимовръзка на счетоводните сметки със счетоводния баланс. Класификация на счетоводните сметки.

7. Двойното записване на стопанските операции по счетоводните сметки. Същност и значение. Счетоводни статии. Същност и видове.

8. Синтетично и аналитично счетоводно отчитане. Същност и значение. Анализ на информацията по тях.

9. Сметкоплан. Същност. Принципи на съставяне на индивидуален сметкоплан.
10. Оценка. Същност. Изисквания за текуща и периодична оценка на активите и капиталите.
11. Калкулация. Същност и видове. Обекти на калкулирането.
12. Документиране. Същност. Счетоводните документи като техническо средство за осъществяване на способа документация–документиране. Класификация на счетоводните документи. Документооборот. Изисквания към съдържанието и оформянето на счетоводните документи.
13. Инвентаризация. Същност, значение и видове. Документи, съставяни при инвентаризацията. Ред за провеждане на инвентаризациите. Разкриване на резултатите от инвентаризацията. Анализ и счетоводно отразяване.
14. Счетоводни регистри. Същност, класификация и ред на записване по тях.
15. Текущо хронологично счетоводно отчитане на стопанските операции.
16. Систематическо счетоводно отчитане. Текущи счетоводни записвания в системата на счетоводните сметки – синтетични и аналитични.
17. Поправка на допуснати при текущото счетоводно отчитане грешни счетоводни записвания.
18. Форма на счетоводството. Същност, видове и значение.
19. Периодично счетоводно отчитане. Оборотни ведомости. Същност, видове и значение.
20. Годишен финансов отчет. Същност, обхват, съдържание и предназначение на годишния финансов отчет. Изисквания към съставянето на годишния финансов отчет. Поправка, заверка и публикуване на ГФО.
21. Основи на организацията на счетоводството на предприятието.
22. Същност и основни аспекти на организацията на счетоводството в предприятието. Изисквания към организацията на счетоводството. Роля на ръководителя на предприятието и на съставителя на годишния финансов отчет (главния счетоводител) при организацията на счетоводството .

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Янков, В., Г. Николова. Основи на счетоводството. Габрово, 2013.
2. Генов, Г., Г. Тодоров, Ф. Филипова. Теория на счетоводството. Варна, 2009.
3. Свраков, А. и колектив. Счетоводство. С., 2010.
4. Закон за счетоводство.
5. НСС.
6. МСС/МСФО, приети за прилагане в ЕС.
7. Примерен Национален сметкоплан.
8. Албум на счетоводните документи.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Белмер. Ф. Обща теория на счетоводството. Варна 1930.
2. Добрев, Д. Систематичен курс по счетоводство, С ., 1945.

3. Димитров, М., Р. Симеонова. Теория на счетоводството, 2010.
4. Трифонов, Тр., Теория на счетоводството. С. 1997.
5. Стоянов, Ст., К. Савова. Счетоводство. Основен курс. С., 2010.
6. Пергелов. К. Счетоводството – информационна система на бъдещето, в-к Делова седмица, бр. 24/2001.
7. Николова, Г. Сборник от задачи и тестове, основи на счетоводството. Габрово, 2021.
8. Свраков, А. Размисли за счетоводството в минало и настояще време. С., 2014.
9. В-к Делова седмица.
10. Сп. Български счетоводител.
11. Сп. Счетоводна политика.
12. www.brra.bg
13. www.ides.bg